

Omgevingsvisie Denkrichtingen en MER beoordeling

Beeldvormende raadsbijeenkomst
5 maart 2020

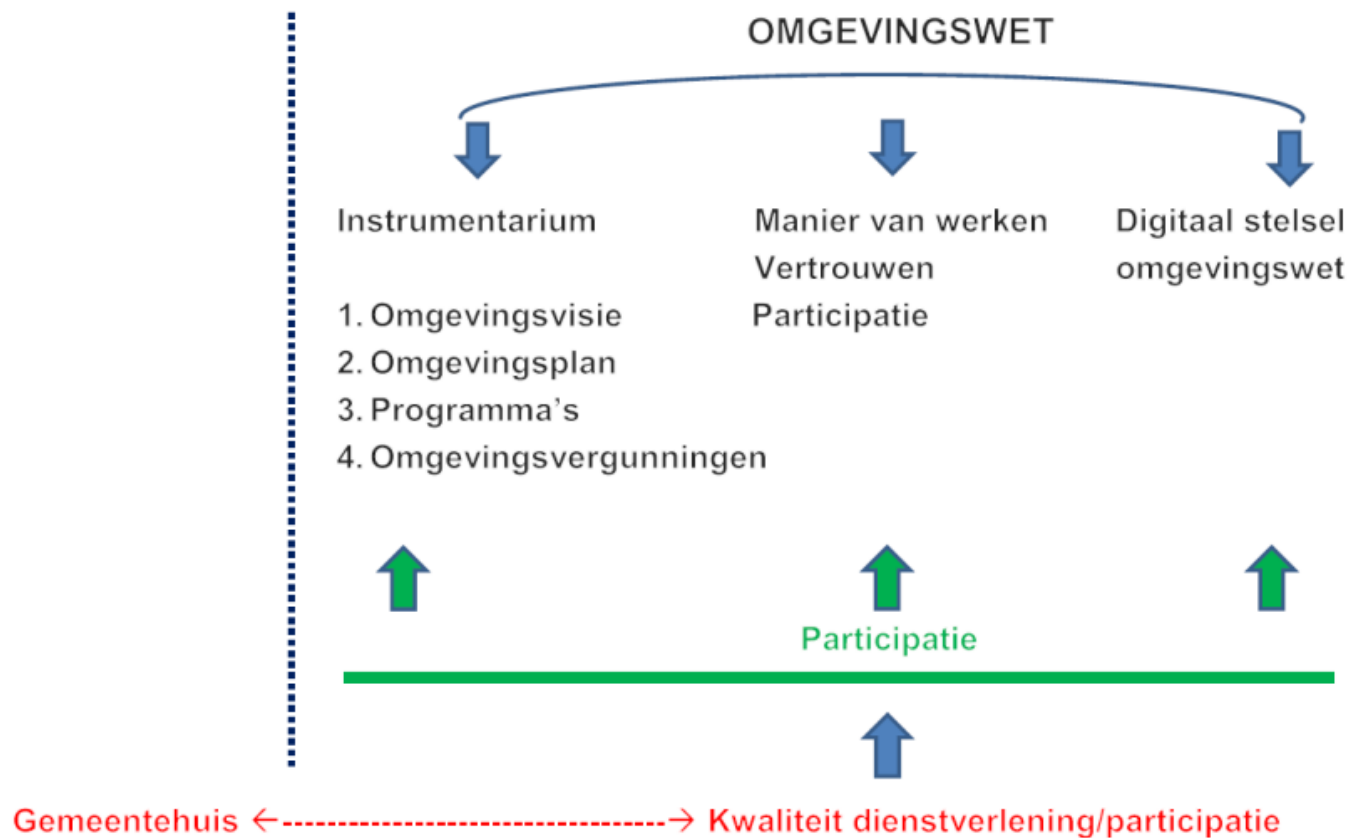
Agenda

1. Even opfrissen
2. Waar staan we nu?
3. De denkrichtingen
4. Milieu effect rapportage
5. Vervolgstappen

1. Even opfrissen

Er zijn VIER belangrijke kerninstrumenten van de Omgevingswet die betrekking hebben op gemeenten:

- A. Omgevingsvisie
- B. Omgevingsplan (presentatie hierover volgt)
- C. Omgevingsvergunning
- D. Omgevingsprogramma

Wettelijke verankering omgevingsvisie

- Artikel 3.1, 3.2 en 3.3. van de omgevingswet
- Artikel 3.1 verplicht een omgevingsvisie
- Artikel 3.2 gaat over de inhoud van de omgevingsvisie
- Artikel 3.3 gaat over het voorzorgsbeginsel (preventief handelen én de vervuiler betaald)

Wettelijke verankering (art. 3.2)

- a. een beschrijving van de hoofdpijnen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving
- b. de hoofdpijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied
- c. de hoofdzaken van ... te voeren integrale beleid.

Wettelijke verankering (art. 3.3)

In een omgevingsvisie wordt rekening gehouden met het voorzorgsbeginsel, het beginsel van preventief handelen, het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden en het beginsel dat de vervuiler betaalt.

Eisen omgevingsvisie

- “vormvrij”, dus zo min mogelijk eisen
- Geen geldingsduur
- Visie is wel verplicht
- Participatie (geen bezwaar en beroep)
- Integraal (geen optelsom van beleid)
- Uiterlijk gereed 1-1-2024

Zes hoofdthema's omgevingsvisie

- Duurzaamheid (wind/zon)
- Mobiliteit
- Wonen
- Werken/ondernemen
- Landelijk gebied
- Voorzieningen (onderwijs/sport)

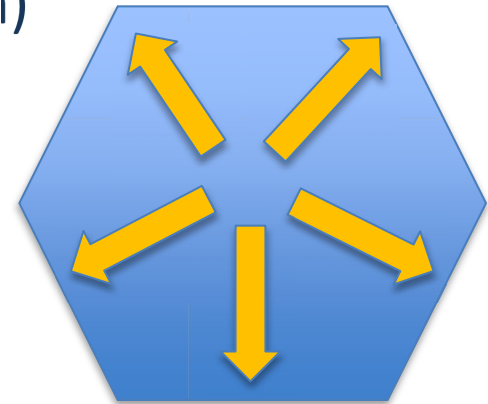
2. Waar staan we nu?

- Experttafels jan/feb 2019
- Enquêtes/interviews feb/maart 2019
- Overleg makelaars maart 2019
- Bouwstenen in raadscommissie april 2019
- Uitvraag bureaus planMER mei 2019
- Klankbordgroep LOP (landschapsontwikkelingsplan) (concept zonnekader) juni 2019
- Denkrichtingen september/oktober 2019
- Notitie reikwijdte en detailniveau / RIB oktober 2019
- Foto leefomgeving november 2019
- Proces RES september 2019 – maart 2020 (concept bod)
- MER denkrichtingen november 2019 – januari 2020

3. De denkrichtingen

Vijf denkrichtingen

- Trendmatige ontwikkeling
- Groei+ (gericht op wonen en werken)
- Groei+ (gericht op wonen)
- Recreatie en ontspanning
- Nijkerk sociaal duurzaam

NB: denkrichtingen zijn input/verkenningen om de uiteindelijke ruimtelijke vertaling naar een omgevingsvisie mogelijk te maken

Thema's	Trendmatige ontwikkeling	Groei +: Wonen en ondernemen	Groei +: gericht op wonen	Nijkerk voor recreatie en ontspanning	Nijkerk (sociaal) duurzaam
Toelichting	Nijkerk voorziet in voldoende ruimte voor wonen, werken, mobiliteit en voorzieningen ten behoeve van de autonome bevolkingsgroei.	Nijkerk zet in op voldoende ruimte voor wonen en werken met een extra bouwopgave om een gedifferentieerd woon- en werkaanbod aan te kunnen bieden, waarbij inwoners in de eigen woonplaats werk kunnen vinden.	Nijkerk zet met name in op veel ruimte voor wonen.	Nijkerk beschikt over een groot ecologisch en historisch kapitaal. Dit kapitaal maakt Nijkerk aantrekkelijk. Nijkerk wil zich ontwikkelen als gemeente waar het goed ontspannen en recreëren is.	Nijkerk zet in op vergroting van de onderlinge betrokkenheid van de inwoners door ruimte te geven aan talent en initiatieven, aan verbinding, creativiteit, samenwerking, en duurzaam gebruik van beschikbare middelen en ruimte.

Thema's	Trendmatige ontwikkeling	Groei + Wonen en werken	Groei + gericht op wonen	Nijkerk voor recreatie en ontspanning	Nijkerk sociaal duurzaam
Werken					
Wonen					
Duurzaamheid					
Voorzieningen					
Landelijk gebied					
Mobiliteit					

Sectorale inbreng, integrale benadering

Denkrichting	Invulling van het thema 'wonen'
Trendmatige ontwikkeling	Nijkerk groeit naar ca. 52.000 inwoners (toevoeging van ca. 200 woningen / jaar) Dit vraagt om een toevoeging van ca. 1.000 woningen bovenop de huidige plancapaciteit. Hier wordt voornamelijk ingezet op vervanging en verdichting van het stedelijk gebied met slechts beperkt ruimte voor uitbreiding.
Groei gericht op recreatie en ontspanning	Nijkerk groeit naar ca 52.000 inwoners. Hiervoor is een netto toevoeging van 4.000 woningen nodig wat neerkomt op 200 woningen per jaar. Tussen de 300-500 woningen kunnen binnenstedelijk worden gerealiseerd maar daarnaast is ook nog een uitleglocatie benodigd.
Sociale, duurzame groei	Nijkerk groeit naar maximaal 50.000 inwoners, hiervoor is een netto toevoeging van 3.000 woningen nodig wat neerkomt op 150 woningen per jaar. Er is hiervoor geen extra plancapaciteit nodig en ontwikkelingen kunnen binnenstedelijk dan wel op de reeds bekende uitleglocaties (Middelaar-Oost) worden gerealiseerd.
Groei wonen	Nijkerk groeit naar ca. 57.000 inwoners, hiervoor is een netto toevoeging van 6.000 woningen nodig wat neerkomt op 300 woningen per jaar. Voor ten minste 2.500 woningen is een (of meerdere) uitleglocatie(s) nodig.
Groei wonen + werken	Nijkerk groeit naar ca. 54.500 inwoners, hiervoor is een netto toevoeging van 5.000 woningen nodig wat neerkomt op 250 woningen per jaar. Voor ten minste 1.500 woningen is een (of meerdere) uitleglocatie(s) nodig.

Sectorale inbreng

Thema's	Trendmatige ontwikkeling
Duurzame ontwikkeling	• 40 ha zonnevelden in 2023 • 184 ha zonnevelden in 2040 • 2 windmolens in 2030 • 8 windmolens in 2040
Wonen	Jaarlijkse toevoeging 200 woningen Netto toevoeging 4000 woningen Extra plancapaciteit benodigd van ca. 1000 woningen. (huidige bruto plancapaciteit is ca. 3.000 woningen) Deels binnenstedelijk te realiseren (300-500 woningen), maar ten minste één uitleglocatie is nodig
Werken/ ondernemen	Nieuwe werklocaties worden in eerste instantie gezocht op inbreidingslocaties en door middel van revitalisering van bestaande bedrijventerreinen. Geen plaats voor grote ruimtevragers en voor bedrijven die niet passen bij de kwalitatieve uitgifte criteria van Nijkerk. Trendmatig gezien nieuwe vestigings-locaties voor bedrijvigheid ontwikkelen ter grootte van 5 ha tot en met 2030 plus 13 ha. tot en met 2040. Scheiding van werken en wonen blijft ongeveer zoals nu, ruimtelijk voornamelijk mono-functioneel Totaal t/m 2040 = 18ha voor Werken

Thema's	Trendmatige ontwikkeling
Mobiliteit	Mobiliteit richt zich op de fiets; de auto volgt. Investering fietspaden tussen kernen en bedrijventerreinen (ca 25 km nieuw fietspad en extra bewegwijzering) Geen extra investeringen OV Algemene investeringen in de verbetering van de verkeersveiligheid bestaande wijken. Investering in de hoofdwegenstructuur orde grootte 30 M. Investering in smart mobility: beter ontsluiten van verkeersdata, het opwaarderen van VRI's en toevoegen van dynamische communicatie mogelijkheden met weggebruikers en voertuigen.
Voorzieningen	- 2.500 m2 extra voor primair onderwijs - ca. 500 m2 extra ruimte benodigd voor Voortgezet Onderwijs - 2,5 zaaldelen extra bewegingsonderwijs - ca 5 ha aan extra sportvelden
Landelijk gebied	Het landelijk gebied is de contramal van het stedelijk gebied. Ongeacht de keuze voor een denkrichting biedt de visie ruimte voor duurzame (agrarische) ontwikkelingen in het landelijk gebied. Het landelijk gebied aan de westzijde van de A28 en oostzijde van de kern Nijkerk (kampenlandschap) worden gevrijwaard van stedelijke claims ten behoeve van wonen en werken. De kernen Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken groeien meer naar elkaar toe, afhankelijk van de mate van groei, maar blijven van elkaar gescheiden door een open, groene buffer.

Mogelijke gespreksonderwerpen samenleving

- Woningbouw: meer, gelijkblijvend, of minder groei
- Mobiliteit: Oostzijde Nijkerk
- Toenemende verstedelijking vraagt reactie op buitengebied voor recreatieve doelen
- Moet groei bedrijven gelijke tred houden met groei wonen
- Duurzaamheid via RES en uitvoeringsprogramma

4. Milieueffectrapportage

Nijkerk

Hoewelaken

Nijkerkeveen

Inleidend

- Doel van het MER (Wet milieubeheer):
‘Milieubelangen volwaardig mee laten wegen in de besluitvorming’
- ~~Milieu~~ = fysieke leefomgeving
- Wettelijke bepalingen MER gebaseerd op concrete keuzes: alternatieven en varianten
- Besluitvorming Omgevingsvisie gaat niet over alternatieven of varianten

Opzet voor Omgevingsvisie Nijkerk

Leefomgevingsfoto

- Het kader voor de 'fysieke leefomgeving'

People	Planet	Prosperity
Gezondheid	Ecologisch kapitaal	Vestigingsklimaat & Werk
Veiligheid	Energie en grondstoffen	Wonen
Aantrekkelijke leefomgeving	Water, bodem en ondergrond	Opleiding & Inkomen
Sociaal	Historisch kapitaal	Bereikbaarheid

- Voor elk thema:
 - Beschrijving van de huidige situatie
 - Relevante trend & ontwikkelingen
 - Aandachtspunten
- Geeft inzicht in de referentiesituatie: wat is de verwachte staat van de fysieke leefomgeving?

Uitwerking in denkrichtingen

- Aandachtspunten uit de Leefomgevingsfoto als input voor thema's en denkrichtingen
- In het MER per thema:
 - Beschrijving van de 'opgave' voor het thema
 - Inzicht in mogelijke oplossingen (scenariokaarten)
 - Vertaling naar de vijf denkrichtingen
- Thema's en denkrichtingen vormen de 'redelijkerwijs te beschouwen alternatieven' van dit MER

Integrale afweging en beoordeling

- Geen sectorale thema's maar op integrale ambities:
 1. Gezonde, veilige leefomgeving
 2. Leefbaarheid
 3. Kwaliteit stedelijk gebied
 4. Kwaliteit landelijk gebied
 5. Duurzaamheid
- Thema's uit de Leefomgevingsfoto zijn hierin ondergebracht
- Per denkrichting beoordeling op basis van 'expert judgement'
- Beoordelingskaarten van thema's en (milieu)aspecten als onderlegger

Toelichting op de beoordeling: een voorbeeld

Trendmatige ontwikkeling

- Verspreide invulling van duurzame energieopwek
- Groei naar ca. 52.000 inwoners
- Uitbreiding van werkgelegenheid max 18 ha.
- Inzet op OV en fiets en oostelijke ontsluitingsroute
- 3.000 m2 onderwijs en 5 ha sportvoorzieningen
- Geen stedelijke claims in het landelijk gebied

Landelijk gebied

- Beschermde natuurgebieden
- Samenhang natuurnetwerk & Biodiversiteit
- Grondwater
- Cultuurhistorische waarden (landelijk gebied)
- Landschappelijke waarden

Beoordeling 'Trendmatige ontwikkeling' op ambitie 'Landelijk gebied'

Indicator	Effecten	Score
Beschermde natuurgebieden	• Geen directe aantasting van beschermde natuurgebieden • Toename van verkeer als gevolg van nieuwe stedelijke ontwikkelingen kan leiden tot toename stikstofdepositie	2,5
Biodiversiteit	• Duurzame energievoorzieningen worden gesitueerd in de groene verbindingzones tussen belangrijke grote natuurgebieden • Aantasting van vliegroutes en leefgebied	2
Grondwatervoorraad	• Geen effecten verwacht	3
Cultuurhistorische waarden (landelijk gebied)	• Geen directe aantasting van cultuurhistorische landschappen in het buitengebied • Grote aantasting van zichtbaarheid en belevingswaarde van cultuurhistorische landschappen en elementen	2
Landschappelijke waarden	• Geen stedelijke claims in het landelijk gebied • Duurzame energievormen tasten kampenlandschap en slagenlandschap	2
Gemiddeld:		2,5

Eerste beoordeling denkrichtingen

5. Vervolgstappen

- Behandeling raad (maart 2020)
- Gesprek samenleving (mei 2020)
- Resultaten terugkoppelen aan raad en concrete uitwerkingsrichting voorstellen
- Uitwerken ontwerp omgevingsvisie
- Uitwerken concept planMER
- Vaststelling college ontwerp omgevingsvisie/MER
- Ter visie legging ontwerp omgevingsvisie en planMER
- Verwerken inspraakreacties
- Behandeling omgevingsvisie college
- Vaststelling omgevingsvisie raad (eind 2020)

Vragen?